

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. april 2011

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Tekniske krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grund- og nærhedsnotat vedrørende forslag til forordning om tekniske krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009, KOM (2010) 0775.

Lene Espersen

NÆRHEDS- OG GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

15. april 2011

Single Euro Payments Area (SEPA)

Forslag til forordning om tekniske krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009, KOM(2010) 775

Resumé

Kommissionen har den 16. december 2010 fremsat forslag til forordning om tekniske krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009.

Det indre marked for betalingstjenester i euro - the Single Euro Payments Area (SEPA) - er et initiativ fra den europæiske banksektor, der er støttet af Kommissionen og Den Europæiske Centralbank og har til formål at gøre elektroniske eurobetalinger indenfor EU/EØS let tilgængelige og forbrugervenlige. Elektroniske betalinger kan fx være brug af betalingskort eller bankoverførsler. Ideen med projektet er at sikre effektiv konkurrence og sikre, at der ikke er forskel på ordningerne for grænseoverskridende og indenlandske betalinger. SEPA projektet har fuld opbakning fra Kommissionen og Den Europæiske Centralbank. Banksektoren har haft mulighed for at udbyde de første SEPA produkter siden den 28. januar 2008. Kommissionen har i december 2010 fremsat forslag til forordning, der har til formål at fastlægge slutdatoerne for overgang til SEPA.

1. Baggrund og indhold

Det indre marked for betalingstjenester i euro - the Single Euro Payments Area (SEPA) - er startet som et primært markedsstyret projekt, som har fået og får væsentlig støtte fra både Kommissionen og Den Europæiske Centralbank, og som har til formål at gøre elektroniske betalinger i euroområdet let tilgængelige og forbrugervenlige. Elektroniske betalinger kan fx være brug af betalingskort eller overførsler mellem konti.

Formålet med SEPA er at effektivisere betalinger i euro, således at der ikke skelnes mellem indenlandske og grænseoverskridende transaktioner i euro i EU og EØS-landene. Midlet er at opbygge én fælles standard for betalinger i euro for herigennem at fjerne de eksisterende nationale barrierer for grænseoverskridende betalinger, fremme konkurrencen mellem betalingsydere og understøtte den økonomiske integration i EU.

Den europæiske banksektor har haft mulighed for at udbyde de første SEPA produkter siden den 28. januar 2008. I Danmark har danske pengeinstitutter således fra 28. januar 2008 kunnet tilbyde kunder at foretage overførsler

mellem konti i euro ved brug af ”SEPA Credit Transfers”. Fra den 2. november 2009 har det med ”SEPA Direct Debit” været muligt at foretage direkte betalingstræk på kundernes konto i stil med Betalingsservice i Danmark. I forbindelse med ”SEPA Direct Debit” deltager Nationalbanken i det fælleseuropæiske clearingssystem, STEP2, på vegne af et antal pengeinstitutter, der har tilsluttet sig et fælles engagement, som er åbent for alle pengeinstitutter i Danmark. Nogle danske banker har valgt selv at være direkte deltagere i STEP2.

Kommissionen har fremsat forslag til forordning, der har til formål at fastlægge slutdatoerne for overgang til SEPA. Baggrunden for forslaget er, at pga. den langsomme migration er alle kategorier af interesserede parter ved at nå til erkendelse af, at det kan blive nødvendigt med en juridisk bindende slutdato for at sikre en vellykket afslutning af projektet. Fuldstændig integration af betalingsmarkedet vil først blive opnået, når betalingsinstrumenter for hele Unionen har erstattet alle de traditionelle indenlandske instrumenter. For at nå dette mål ønsker EU-Kommissionen, at der ved denne forordning indføres slutdatoer for migration for kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro. Kommissionen foreslår, at slutdatoer er 24 måneder efter forordningens ikrafttræden for direkte debiteringer og 12 måneder for kreditoverførsler.

Forordningen indeholder ligeledes en overgangsordning for ikke-euro lande. Slutdatoerne finder anvendelse på medlemsstaterne i euroområdet tidligere, mens medlemsstaterne udenfor euroområdet indrømmes en overgangsperiode (3-4 år) i betragtning af det begrænsede omfang af deres betalingstransaktioner i euro.

Udover de endelige implementeringsdatoer indeholder forslaget ligeledes forbud mod (multilaterale) interbank-gebyrer på SEPA Direct Debit efter en overgangsperiode. Formålet er at undgå, at disse gebyrer kommer til at udgøre en kollektivt aftalt bund for de gebyrer, som kreditorerne (betalingsmodtagerne) kan forhandle sig frem til hos deres respektive banker.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet forventes at støtte en slutdato for overgang til SEPA.

Europa-Parlamentet har i sine beslutninger af 12. marts 2009 og 10. marts 2010 om gennemførelsen af SEPA understreget vigtigheden af at sikre hurtig migration til SEPA. Europa-Parlamentet henviser til, at alle involverede parter er enige om, at det er absolut nødvendigt at fastsætte en frist, hvis SEPA skal lykkes.

3. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at målene med forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan realiseres af medlemsstaterne. Uden en fælles frist på EU-

niveau vil manglende koordinering medlemsstaterne imellem og de interesserede parter imellem føre til problemer i forbindelse med overgangen til SEPA og i værste fald forhindre reel migration. Et integreret marked for betalinger i euro kræver en indsats på EU-plan, eftersom de underliggende standarder, bestemmelser og processer skal være ens i alle medlemsstaterne. Hertil kommer, at kun en koordineret indsats på EU-plan mellem efterspørgsels- og udbudssiden kan give adgang til alle de potentielle netværksfordele.

Det er regeringens foreløbige vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Betalingstjenestedirektivet udgør det juridiske grundlag for de europæiske bankers arbejde med at etablere SEPA. Direktivet blev implementeret i Danmark pr. 1. november 2009 med lov om betalingstjenester.

5. Høring

Finansrådet støtter den foreløbige danske holdning, som den er beskrevet under punkt 7.

Finansrådet finder, at betalinger gennemført via Large Value Paymen Systems generelt skal undtages fra forordningens anvendelsesområde. Dette vil sikre, at fx Euro 1 og TARGET2 betalinger undtages fra forordningen.

Finansrådet er bekymret for, at EU-kommissionen tildeles for bred kompetence, særligt i relation til videreudvikling af SEPA. Herudover ønsker Finansrådet ensartede sanktioner på tværs af landene, således at der kan sikres et level playing field.

Finansrådet finder, at forbuddet mod (multilaterale) interbankgebyrer på SEPA Direct Debit efter en overgangsperiode skal udgå af teksten. Finansrådet uddyber det med, at et forbud mod opkrævning af interbankgebyrer kombineret med, at forordningen indeholder krav om, at udbyderen af en betalingstjeneste skal give adgang for Credit Transfers og Direct Debits, i realiteten betyder, at en betalingstjenesteudbyder ved lov bliver påtvunget at levere en ydelse samtidig med, at der fastsættes forbud mod, at udbyderen opkræver et gebyr for denne ydelse.

Dansk Erhverv finder, at implementeringen af SEPA generelt skal tage hensyn til velfungerende nationale betalingssystemer, så man ikke ødelægger muligheden for nationale betalingssystemer som Dankortet mv. Det bemærkes, at Forordningen alene vedrører kreditoverførsler og direkte debitering og ikke kortbetalinger. Forordningen har således isoleret set ikke betydning for kortbetalinger, herunder Dankortet.

Danmarks Rederiforening og Dansk Aktionærforening støtter den foreløbige danske holdning, som den er beskrevet under punkt 7.

6. Andre landes holdninger

Generelt er der opbakning til en ambitiøs tidsplan for implementering. Imidlertid har enkelte lande væsentlige udfordringer med forslaget i forhold til implementeringsfristerne.

7. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side støttes forslaget om effektivisering af betalingsinfrastrukturen i Europa gennem etableringen af SEPA.

Fra dansk side findes, at det vil være mest hensigtsmæssigt med én migrationsdato, således at der er 24 måneder til migration vedrørende både kreditoverførsler og direkte debiteringer.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Det vil umiddelbart ikke være nødvendigt at ændre lovgivningen med henblik på at leve op til forordningens bestemmelser. Ligeledes forventes forslaget ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at SEPA migration vil kunne føre til mere ensartede konkurrencevilkår og en besparelse på driftsudgifter til opretholdelse af mange betalingsplatforme. Dette vurderes at have en positiv samfundsøkonomisk effekt.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Effekterne i Danmark må umiddelbart forventes at være beskedne, idet transaktionsomfanget i euro udgør en relativ lille del af alle de transaktioner, hvor danske aktører er en part. Omkostninger for danske virksomheder ved at have aktiviteter i forskellige eurolande vil blive reduceret, f.eks. vil det blive muligt for en koncern at styre sin likviditet i euro centralt, og på længere sigt kan øget konkurrence på markedet for betalingstjenester i EU medføre lavere priser til gavn for også danske forbrugere og virksomheder. Dette opvejes dog i nogen grad af de investeringsomkostninger, der er forbundet med projektet.

Effekterne af forordningen for danske pengeinstitutter må umiddelbart forventes at være beskedne, idet pengeinstitutterne allerede har gennemført mange af de tiltag, som forordningen nu stiller lovkrav om, for så vidt angår grænseoverskridende eurobetalinger. For erhvervskunder indebærer forordningen, at de skal kunne sende og modtage særlige standarder, når de fil-

transmitterer betalingsinstruktioner til/fra banken, hvilket kan betyde systemmæssige ændringer.

Danske pengeinstitutter tilbød ikke et direkte debiteringsprodukt i euro før SEPA Direct Debit. Derfor har en forordning, der fastlægger en slutdato for andre direkte debiteringsprodukter end SEPA Direct Debit, ingen betydning for danske pengeinstitutter.

For SEPA Credit Transfer betyder forordningen, at også indenlandske overførsler mellem konti i euro skal foretages med en SEPA løsning. Det får en mindre betydning for danske pengeinstitutter. I dag er det kun institutternes grænseoverskridende kreditoverførsler, der gennemføres som SEPA Credit Transfer. Under forordningen vil de indenlandske kreditoverførsler i euro sumclearingen således fremadrettet skulle lægges om til SEPA Credit Transfer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er tidligere blevet orienteret om SEPA. Kommissionens forslag til forordning om slutdato på SEPA har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.